

Lakiteleki Szivárvány Óvoda és Bölcsőde

Bölcsődei Szakmai Programja

2021.

Elfogadta: A Lakiteleki Szivárvány Óvoda és Bölcsőde kisgyermeknevelői közössége

Kisgyermeknevelők:

Bálint Tímea, Faragó Nikoletta, Horváthné Farkas Katalin, Királyné Papp Loretta, Molitor Lilla, Németné Szucsák Éva, Szabó Andrásné, Sztakó Csilla, Varga Ildikó

Jóváhagyta: Aszódiné Magyar Beáta intézményvezető

2021. szeptember 01.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	4
Az intézmény adatai	5
BÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA – az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	5
Bölcsődénk pedagógiai hitvallása	6
A bölcsődei nevelés	7
Célkitűzésünk	7
A bölcsődei nevelés feladatai	7
Az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása	8
Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	8
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	8
Az esélyegyenlőség biztosítása, az inkluzív nevelés megvalósítása	9
Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások biztosítása	9
Bölcsődei nevelés alapelvei	9
A család rendszerszemléletű megközelítése	9
A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása	9
A családi nevelés elsődleges tisztelete	10
A kisgyermeki személyiség tisztelete	10
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	10
A biztonság és a stabilitás megteremtése	10
Fokozatosság megvalósítása	11
Az egyéni bánásmód érvényesítése	11
Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	11
A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	11
A bölcsődei ellátás igénybevétele módja	12
A bölcsődei élet megszervezése	12
A bölcsődei nevelés személyi feltételei	12
A bölcsődei nevelés tárgyi feltételei	13
A gyermekcsoportok szervezése	14
"Saját Kisgyermeknevelő" rendszer	15
Napirend	15
Bölcsődei nevelés főbb helyzetei	16
Gondozás	16
Testápolás	17
Étkeztetés	18
Pihenés, alvás biztosítása	18
Levegőzés	18
Bölcsődei nevelés főbb helyzetei	19
„Tanulás”	19
Játék	19
Mozgás	20
Mondóka, ének	20
Vers, mese	21
Alkotó tevékenységek	21
Egyéb tevékenységek	21
Bölcsődénk kapcsolatai	21
Kapcsolattartás a szülőkkel	21
Családlátogatás	22
Szülővel történő fokozatos beszoktatás	22

Napi kapcsolattartás	23
Egyéni beszélgetés	23
Szülői értekezlet.....	23
Szülőcsoportos megbeszélés	23
Családi füzet.....	24
Indirekt kapcsolattartási formák	24
Bölcsődénk kapcsolatrendszere	24
Bölcsődén belüli együttműködés	24
Bölcsődén kívüli együttműködés	24
Kapcsolatunk az óvodával	24
Kapcsolatunk a környező települések bölcsődéivel.....	25
Kapcsolatunk a családsegítéssel, gyermekjóléti szolgálattal	25
Kapcsolatunk az egészségügyi intézményekkel	26
Kapcsolatunk a gyermekélelmezéssel.....	26
Kapcsolatunk a képző intézményekkel.....	26
Kapcsolatunk szakmai szervezetekkel, civil szervezetekkel	26
Kapcsolatunk a pedagógiai szakszolgálattal	26
A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái	27
A Szakmai Program működésének, bevalásának ellenőrzési rendszere	27
Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődénkben	27
Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	28
Érdekképviselői Fórum	29
A bölcsődénk szakmai dokumentumai	29
A nevelő-gondozó szakmai munka alapidokumentumai	29
Bölcsődei csoport dokumentuma	29
Gyermek egyéni fejlődésének dokumentumai	29
Bölcsődénk Szakmai Programjáról és szolgáltatásainkról szóló tájékoztatás helyi módja	30
Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék	30
Zárszó	31
MELLÉKLETEK	32

BEVEZETÉS

Lakitelek önkormányzata a családban nevelkedő kisgyermekek számára, a családi nevelést segítve, gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű gondozását–nevelését bölcsődében biztosítja. A bölcsőde feladatainak megvalósításáról, mint fenntartó gondoskodik.

A bölcsőde valamennyi dolgozója a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai értékeinek elkötelezettje és tisztelője.

A lakiteleki bölcsőde saját nevelési-gondozási Szakmai Program szerint végzi tevékenységét, amely összhangban áll „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával.”

A Szakmai Program a bölcsőde első számú szakmai dokumentuma, melyet minden kisgyermeknevelő alkalmaz a napi nevelő-gondozó munkájában.

A Szakmai Program elkészítésekor az alábbi jogszabályi előírásoknak tettünk eleget:

- 1991. évi LXIV. törvény: a gyermekek jogairól
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosítása, 11. számú melléklete (2021.07.19.)
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- Módszertani levél a bölcsődei gondozás-nevelés minimum-feltételeiről és a szakmai munka részletes szempontjairól.
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- Lakitelek Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2020. (X.01.) önkormányzati rendelete A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásról, annak igénybeviteléről, valamint a fizetendő térítési díjról szóló 6/2016. (II.26.) számú módosított önkormányzati rendelet.

Programunkban hittel és tudatosan törekszünk az esélyteremtésre, a negatív hatások mérséklésére, a pozitív hatások felerősítésére, a hátrányok csökkentésére.

Programunkkal biztosítjuk, hogy az általunk gondozott-nevelt gyermekek a mindennapjaikat szeretetteljes, nyugodt légkörben éljék.

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve és címe:	Lakitelek Önkormányzata 6065, Lakitelek, Széchenyi krt. 48.
Intézmény neve és címe:	Lakiteleki Szivárvány Óvoda és Bölcsőde 6065, Lakitelek, Petőfi S. út 2.
Honlap:	www.szivarvanyovi.hu
E-mail:	bolcsode@lakitelek.hu
Telefon:	06-70/450-83-75
Nyitvatartási ideje:	6.30 órától -17 óráig

A bölcsőde, a feladat jellegétől függően: napos bölcsőde

Férőhelyek száma: 54 fő

A szakmai program készítője, felelős személy: Aszódiné Magyar Beáta intézményvezető
Szabó Andrásné szakmai vezető

Az intézmény élén az intézmény vezetője, a bölcsőde élén szakmai vezető áll, akit az intézmény vezetője nevez ki.

BÖLCSŐDÉNK BEMUTATÁSA – AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Magyarországon az állam az 1950-es években kezdett szerepet vállalni a bölcsődék fejlesztésében, mivel a nők tömegesen álltak munkába.

Lakiteleken is az 50-es évek elején létesült bölcsőde, amely először idény bölcsődeként üzemelt, vezetője Cseh Lászlóné volt. 1958-59-ben a Béke utcában, 40 férőhelyes épületbe költözött a kisgyermeket ellátó új intézmény. Hosszú éveken keresztül ebben az épületben látta el magas színvonalon a Lakiteleken élő gyermekeket, már pár hónapos kortól. Nagy volt a felelőssége a bölcsődének a gyermek egész fejlődése szempontjából. A gyerekeket teljes körűen ellátták, sőt, ruházatot is biztosítottak. A nyitvatartás igazodott az anyák munkaidejéhez. A bölcsődék sohasem tartoztak a gazdagon ellátott intézmények közé, mégis a mi bölcsődénkbe kerülő gyerekek többnyire sokkal jobb feltételek közé kerültek, mint amelyet a család tudott volna otthon biztosítani.

1991.05.01-jén a képviselő testület döntése alapján a bölcsőde a jelenlegi Petőfi S. utcára költözött és az óvoda tagintézményeként, mint mini óvoda üzemelt. A bölcsőde átszervezésének részben bölcsődei normatíva megszüntetése, részben a fokozatosan csökkenő születésszám volt az okozója. Abban az időben az engedélyezett gyermeklétszám 20 fő, a dolgozói létszám 6 fő volt. Bölcsődénk szakmailag mindvégig önálló maradt. Sok szép évet töltöttünk el az óvodával. A férőhely egyre kevesebbnek bizonyult, de az itt dolgozó kisgyermeknevelők hivatástudata és szeretete ellensúlyozta a problémát.

Az állami bölcsődei normatíva visszaállítása után 1998. október óta ismét bölcsődeként működünk. Munkánkkal elősegítjük az édesanyák munkába állását, a család és a munka összehangolását. Bölcsődénk pótolhatatlan szerepet tölt be a kicsik szocializációjában, a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában, a gyermekszegénység csökkentésében és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelésében, az intézménybe járó kisgyermekek testi-, értelmi-, érzelmi-fejlődésének elősegítésében.

2008-ban a DAOP pályázat beadása megteremtette a lehetőségét a bölcsőde bővítésének. 2010-ben birtokba vettük a négy csoportos, immár 54 férőhelyes bölcsődét. A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő - 20 hetestől-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a 3. életévét betöltötte a gyermek, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. A dolgozói létszám is bővült, jelenleg 11 fővel dolgozunk, 1 szakmai vezető, 8 kisgyermeknevelő és 2 bölcsődei dajka. Ebben a korszerű intézményben méltó módon gondozhatjuk-nevelhetjük a Lakiteleken élő kisgyermekeket.

2013. július 1. óta bölcsődénk az óvoda szakmailag önálló telephelye.

Az itt töltött időt igyekszünk legjobb tudásunk szerint megszervezni. A ránk bízott gyermekeket szakszerű nevelésben – gondozásban részesítjük. Mindent megteszünk azért, hogy testi, lelki és érzelmi szükségleteiket kielégítsük, értelmi képességeiket fejlesszük, önállóságra törekvésüket segítsük – a kisgyermek egyéni adottságait szem előtt tartva.

BÖLCSŐDÉNK PEDAGÓGIAI HITVALLÁSA

„A gyerek az öröm, a reménység. Gyöngye testében van valami világi; ártatlan lelkében van valami égi; egész kedves valója olyan nekünk, mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.”

(Gárdonyi Géza)

Nevelő-gondozó munkánk középpontjában a kisgyermek áll.

Biztonságérzetet nyújtó, érzelmegazdag környezetet alakítunk ki, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet. Biztosítjuk az önfeledt aktív játék örömét, amely fejleszti a gondolkodást, az ismeretek rendszerezését és segíti a szimbólumalkotás kialakulását. A gyermek élmény és fantázia világa gazdagodhat és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége.

A bölcsődénkben nagyon fontos a személyre szóló bánásmód, mely a gyermekek egyéni sajátosságához és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelent. Figyelemmel fordulunk minden

gyermek felé. Törekszünk az egyéni tulajdonságaik, egyéni szükségleteik megismerésére. Tiszta kiejtéssel, szép beszéddel jó példát adunk a beszélni tanuló gyermekeknek. Beszédre ösztönözzük őket. Sikerélményekhez juttatjuk, megerősítjük, elismerjük, dicsérjük őket.

Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekek a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó felnőttekké váljanak. Gondozó-nevelő munkánkat mindig a szakma által elfogadott, ajánlott módszerekre építve végezzük. Kiemelt feladatunknak tekintjük a továbbképzések folyamatos szervezését, pedagógiai, pszichológiai, előadások látogatását.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

Célkitűzésünk

1. A kisgyermek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlődésének elősegítése. A 20 hetestől 3 éves korú gyermekek egymásra épülő nevelése-gondozása. Harmonikus testi-lelki-szellemi fejlődésének segítése és biztosítása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Családias, derűs légkörben, fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával biztosítjuk a gyerekek fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet.
2. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkor intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A bölcsődei nevelés feladatai a családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése, az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása, az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése, a megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében.

- fontos a család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével,
- a családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú,

konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat.

A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában.

- A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkor fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása

Kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A gyermek elsődleges szükségleteinek, egyéni igényeinek kielégítését valósítjuk meg a gondozási helyzetekben.

A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirendünk biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket vonunk be: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfegyszakorvos stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségei feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő és a gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- megteremteni a lehetőségét a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére.
- A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása a kisgyermeknevelő aktív részvételével,
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása, ismeretnyújtás,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló választás és a döntés képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás,
- viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.

Az esélyegyenlőség biztosítása, az inkluzív nevelés megvalósítása

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése,
- a csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az egyenlő esélyekhez jutás, a beilleszkedés segítése, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások biztosítása

- Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget nyújt arra, hogy intézményi felvétel nélkül - a szülők igényeinek megfelelően - a gyermekek néhány órát tölthetnek a bölcsődében. Az intézmény személyi és tárgyi feltételei biztosítottak az otthonról rövid ideig bölcsődébe érkező gyermekek számára. A bölcsődénk a szabad férőhelyein biztosítja a szolgáltatást. A kisgyermek beszoktatása az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, a szülővel történik.

- Sóterápia

A sóterápia alkalmazásával mi is hozzájárulunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez és gyógyulásukhoz. A gyerekeknek szánt sósobánkban az egészséges gyermekek prevenciója, a légzőszervi megbetegedésben szenvedő gyermekek gyógyítása érhető el játék közben. Szervezett formában, csoportonként, hetente 2–3 alkalommal, 20–30 percig tartózkodnak benn a gyermekek, kisgyermeknevelők felügyelete alatt.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A szakszerű nevelést – gondozást az alábbi alapelvek érvényesítésével valósítjuk meg, melyet minden kisgyermeknevelő magának érez és legjobb tudása szerint neveli-gondozza a rábízott kisgyermeket.

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Mindez a szülők bevonásával történik.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeket - mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigény/ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. Kiemelt figyelmet fordítunk a másság elfogadására, a befogadó légkör megteremtésére.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására elfogadó, érzelmi melegséggel, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelőink felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A bölcsődénkben fokozott figyelmet fordítunk a beszoktatási időre, a gyermek elveszettnek hitt biztonságérzetének újrateremtésére.

A kisgyermek személyi-és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelő rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés összes területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. Segítjük a kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatását, amely segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát, kompetenciáját figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális stb. hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúrák és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását. A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. Figyelünk arra, hogy a gyermek fiziológiai szükségleteinek kielégítésével megteremtjük a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. Ezért támogató, biztonságos légkör kialakítására törekszünk. A mindenre kiterjedő gondozással, hozzájárulunk a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, amely a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük a kisgyermek önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődei beiratkozás időpontját a fenntartó határozza meg. A felvételre jelentkezés ideje: előre meghirdetett időpontban, általában minden év április vége - május eleje, amelyről a szülők a honlapról és az intézményi lapból értesülhetnek.

Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges.

A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételtől, illetve az elutasításról 30 napon belül értesítést kapnak a szülők.

A bölcsődébe felvehető az a gyermek, akiről a szülei munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük, szociális helyzetük miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni.

Az ellátás igénybevételének feltételeit, módját a Szervezeti és Működési Szabályzat és annak melléklete, a Felvételi Szabályzat tartalmazza.

A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A bölcsődei nevelés személyi feltételei

Bölcsődénkben egymás iránt tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő felnőttek dolgoznak, akiknek személyisége meghatározó a gyermekek számára.

A humán erőforrásunkat a négy bölcsődei csoport határozza meg. Jelenleg 1 szakmai vezető, 8 kisgyermeknevelő, 2 bölcsődei dajka neveli-gondozza a lakiteleki gyermekeket. Karbantartási munkákat az óvodával közös karbantartó munkatársunk végzi.

1. Bölcsődénkbe járó kisgyermekek nevelését-gondozását *kisgyermeknevelők* végzik a bölcsődei élet egész időtartama alatt. Kisgyermeknevelőink munkájukat hivatásnak tekintik. A nevelő-gondozó munkájukat a Szakmai Program alapján végzik, személyiségükön keresztül valósul meg a program cél- és feladatrendszer. A legújabb szakmai módszerek szerint dolgoznak, ezáltal fejlesztik a gyermekek kreativitását, alkotóképességét. A természethez közelítve spontán ismereteket nyújtanak. Kisgyermeknevelőink lényeges személyiségjegye a nyitottság, empátiakészség, érdeklődés a környezet iránt, elfogadó, segítő, támogató attitűd. Mintát jelent a gyermekek és a családok számára. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel rendelkeznek. Felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért

A csoportokban dolgozó kisgyermeknevelők összehangolt nevelő-gondozó munkát végeznek, amelynek érdekében havonta csoportmegbeszéléseket tartanak.

A program alkalmazásánál cél, hogy a gyerekek fejlesztését minél sokoldalúbban képzett kisgyermeknevelők lássák el. A kisgyermeknevelők közül kettő munkatárs a bölcsődében eltöltött szakmai évek alatt főiskolai végzettséget szerzett. A bölcsőde rendjét, tisztaságát, balesetmentes környezetét, zavartalan működését *karbantartó és 2 dajka* biztosítják. Munkájukkal szemben is elvárás a nevelés eredményessége érdekében a tolerancia, érzékenység, nyitottság, gyermekszeretet. A kisgyerekekkel kapcsolatban vannak, ezért felnőtt modellként befolyásolják a nevelési légkört, a gondozás folyamatát.

2. A sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésének megfelelő, a korai gondozás keretében a *speciálisan képzett külső szakemberek* helyben biztosítanak fejlesztést.
3. A szakmai fejlődés segítői lehetnek a bölcsődei *szaktanácsadók és szakértők*.
4. A bölcsőde körül jelentkező munkában *közhasznú dolgozó* időszakos segítséget nyújthat.

A nevelő-gondozó munkát elősegítő közösségek:

- A nevelőtestület szakmai kérdésekben a bölcsőde legfontosabb tanácskozó, elemző és határozathozó szerve.
- A szakmai munkaközösség a bölcsőde belső fejlesztése szempontjából, első számú közösség.

A bölcsődei dolgozók szakmai kompetenciájuk erősítése céljából szakmai műhelyeken, szakmai tanfolyamokon, minősített továbbképzési programokon vesznek részt egyénileg és testületileg. Helyben megbeszéléseket, munkaértekezleteket tartunk, előadásokat, belső hospitálásokat szervezünk különböző nevelési témákban. Kisgyermeknevelőink részt vesznek az intézményben működő Fejlesztő és Természetismereti Munkaközösség munkájában.

Bölcsődénkben gyermekvédelmi felelős koordinálja a gyermekvédelmi munkát.

A bölcsőde PR tevékenységét a szakmai vezető látja el.

A bölcsődei nevelés tárgyi feltételei

A bölcsődébe járó gyermekek napjuk nagyobb részét az intézményben töltik.

Céljaink eléréséhez, mindennapjaink jó komfortérzetéhez hozzátartozik a jó tárgyi ellátottság.

A Szakmai Program megvalósításának alapfeltétele a biztonságos, barátságos, esztétikus, gyermekközpontú és családcentrikus bölcsődei környezet és tárgyi eszközrendszer. A bölcsődénk külső képe, udvara, terasza és belső helyiségei a „Jó itt lenni” érzését biztosítják.

A gyermekek nyugodt bölcsődei nevelését-gondozását kettő gondozási egységben biztosítjuk.

A gondozási egységek helyiségei:

Csoportszobák: egy gondozási egységhez kettő csoportszoba tartozik. A csoportszobák természetes megvilágításúak, falai világosak, meleg színűek. A csoportszobákat gyermekek változó méretének megfelelő, szép bútorokkal és eszközökkel rendezzük be. A szoba burkolata mosható; fertőtleníthető, meleg padló. A csoportszobákban a játékokat és a gyermeki tevékenységek eszközeit a gyerekek számára elérhető magasságban helyezzük el. Minden csoportszobában elkülönülésre alkalmas kuckót, pihenősarkot alakítunk ki arra az esetre, ha egy-egy gyermek elfárad a játékban, vagy csendre, egyedüllétre vágyik, esetleg a közérzete nem jó és ezért szeretne lepihenni. Bölcsődénkben a gyermekek étkezései a csoportszobákban zajlanak.

Gyermeköltözők: gondozási egységenként 1-2 gyermeköltöző áll rendelkezésre. *Gyermeköltözőt* a 20 hetestől a 3 éves korú gyermekek öltöztetési igényeinek megfelelően alakítjuk ki, minden gyermek részére biztosítjuk a jellel ellátott ruha- és cipőtárolót, padot, ülőkét, pelenkázó asztalt. A babakocsik és az otthonról hozott nagymozgásos játékok elhelyezésére a teraszon van lehetőség. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz szükséges feltételeket és a mozgássérült mosdót, WC-t.

Fürdőszobák: gondozási egységenként egy fürdőszoba biztosított. *Fürdőszobákban* a kisgyermek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyakat és eszközöket a gyermek méretéhez és fejlettségéhez igazítjuk. Minden gyermeknek van saját fésűje, törülközője és fogmosó pohara. A gyermek teljes alakját mutató tükör segíti a testkép kialakulását.

A helyiségek díszítése

Törekszünk az esztétikus bölcsődei környezet kialakítására. A négy évszaknak, az ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. A gyermekek által készített alkotásokat a gyerekek számára jól látható, megérinthető magasságba tesszük.

A bölcsőde egyéb helyiségei:

Többfunkciós nevelői szoba. Itt helyezkedik el a számítástechnikai munkaasztal, ahol a bölcsőde adminisztrációs feladatait látjuk el. Itt ülésezik a nevelőtestület és ez a helyiség alkalmas a szülők fogadására is. Ebben a szobában alakítottuk ki az orvosi ellátáshoz szükséges munkasarkot. Itt biztosítjuk a korai gondozás foglalkozásait. A szoba mindegyik funkciójához biztosítjuk a megfelelő mennyiségű és minőségű eszközöket, anyagokat.

Tisztítószer- és játéktároló. Külön helyiségek állnak rendelkezésre takarító és tisztítószer, játékszerek tárolására.

A melegítőkonyha és a mosogató helyiség külön egység, ezek megfelelnek az élelmiszer higiénia előírásainak.

Mosó-szárító helyiség. A bölcsőde textíliáit a mosóhelyiségben mossuk és szárítjuk.

A fedett terasz alkalmas a gyermekek egész évben szabad levegőn való játékára, étkezésére és alvásra.

Játszókert úgy alakítjuk ki, hogy az a gyermekek számára biztonságos legyen és maximálisan kielégítse a nagymozgásos tevékenységeket. Burkolt és fűvesített felületeket, homokozót és beépített játékokat helyeztünk el. A növényzet árnyékos és napos lehetőséget is ad a gyermekek számára.

A játszókert megfelelő kerítéssel, a gyermekek számára elérhetetlen magasságban, zárható kapuval védjük. A játszókertben minden évszakban biztosítjuk a szabadban való játékhoz, mozgáshoz megfelelő mennyiségű és minőségű játékkészletet, a rögzített és mobil játékokat (mászókák, labdák, motorok, autók stb.), szabványnak megfelelő homokozót, frissítő vízpermetezést. A játszókert a gyermekek játékanak és sokoldalú mozgásigényének, a balesetveszély megelőzésének megfelelően folyamatosan karbantartjuk és fejlesztjük.

Dolgozók szociális helyiségei az öltöző, étkező, a mosdó-zuhanyzó és WC. A bölcsődénk balesetmentes, biztonságos és barátságos munkakörnyezetet nyújt az itt dolgozó munkatársaknak.

A környezettudatos nevelésnek és a környezetvédelemnek megfelelő környezetet elsősorban a csoportszobákban, az udvarrészen és a teraszon jelenítjük meg. A kertünkben elhelyezett komposztáló és esővízgyűjtő szolgálja munkánk eredményességét.

Biztosítjuk a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésének és gondozásának megfelelő speciális tárgyi környezetet, ezek bővítésére törekszünk.

A program működőképességének megtartásához a folyamatos eszközpótlás, fejlesztés, korszerűsítés elengedhetetlen.

Tárgyi felszereltségünket bölcsődénk költségvetésén túlmenően pályázati összegekből, valamint a szülők, alapítványok, vállalatok, vállalkozók segítő adományaival egészítjük ki.

Az intézmény tárgyi feltételeinek biztosításába bevonjuk a Szülői Szervezetet is.

A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőttkisgyermek arány garantálja.

A bölcsődében négy gyermekcsoport működik. Gyermekcsoportonként legfeljebb 12 fő, 2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 14 gyermeket gondozunk, 2 fő szakképzett kisgyermeknevelővel. A csoportokban 1-2 sajátos nevelési igényű gyermeket helyezhetünk el a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításával. Ebben az esetben a csoportlétszám maximum 10 fő.

A csoportok szervezése során biztosítjuk, hogy a gyermek bölcsődébe járásának időtartama alatt ugyanabba a csoportba járjon, a kisgyermeknevelők személyi állandósága mellett. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.

Bölcsődénkben a csoportokat a gyerekekhez közelálló, kedves névvel látjuk el, mely a csoporthoz tartozás érzését, érzelmi kötődését erősíti. A csoportoknak jelképtáblájuk van.

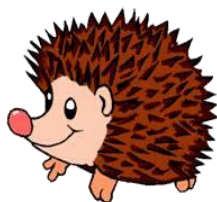
A bölcsődébe jelentkező gyerekek csoportba sorolásának szempontjai:

- életkor, nem
- szülői igények (barátok, ismerősök, testvérek, kisgyermeknevelő)
- a gyermek egyéni adottságaiban mutatkozó főbb eltérések
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányos elosztása

Csoportjaink neve és a szimbólumok:

Katica

Süni

Micimackó

Mókus

"Saját Kisgyermeknevelő" rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” -rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő” -rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Napirend

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett, folyamatos napirend kialakítását nagyon fontos kérdésnek tartjuk.

Arra törekszünk, hogy a családi és a bölcsődei napirend összhangban legyen, harmonikusan kiegészítse egymást.

A napirendet a kisgyermeknevelők a gondozási egységben, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni igényeinek figyelembevételével tervezik és valósítják meg az alábbi ütemezésben:

- szeptember 01-től november 30-ig,
- december 01-től február 28-ig,
- március 01-től május 31-ig,
- június 01-től augusztus 31-ig.

A jól szervezett, rugalmas napirend segíti a gyermekek igényeinek, egyéni szükségleteinek kielégítését, a csoport nyugalalmát. A nyugodt gondozás feltételeit a *gondozási sorrend* biztosítja. A gyermekeket tájékoztatjuk a várható eseményekről, így erősítjük a gyermekek biztonságérzetét. A tevékenységek között kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a játéknak, erre fordítjuk a legtöbb időt. Elegendő időt biztosítunk a gyerekeknek az alapos tisztálkodásra, a nyugodt étkezésre, pihenésre, az öltözködésre. Ezzel érjük el, hogy a gyerekek ápoltak, gondozottak, kiegyensúlyozottak és önállóak legyenek. Elegendő időt biztosítunk arra, hogy a gyermekek minden tevékenységüket befejezhessék. A gyerekek rendszeres időben étkeznek, pihennek. A szabad levegőn való tartózkodás időjárástól függő, tavasszal és nyáron átlagosan 3 órát, ősszel 1-2 órát, télen átlagosan 0.5-1 óra, – 5fok felett.

A nyári időszak napirendje is tartalmaz. Megteremtjük a feltételeket arra, hogy az évszak örömeit a gyerekek a szabadban élvezhessék, a napirend mozzanatait itt végezhessek.

A napirend függ:

- a gyermekcsoport életkori összetételétől,
- a gyermekek szükségleteitől,
- az évszaktól,
- az időjárástól,
- az építészeti adottságoktól.

A napirend megvalósításának feltétele a jó munkaszervezés, a kisgyermeknevelők és a 2 bölcsődei dajka együttes munkája. A csoportok napirendjét egyeztetjük, összehangoljuk, szükség esetén módosítjuk, rugalmasan alkalmazzuk, érvényesítjük a folyamatosságot.

Napirendünk biztosítja a nyugalomnak és a kiegyensúlyozott csoport, illetve bölcsődei életnek. A csoportok napirendjét, a gondozási sorrendjét elhelyezzük a csoportszobákban.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

A bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermeki szabadaktivitás igényének és kompetencia érzésének erősítése.

Gondozás

Belsőleges, interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, miközben jól érzi magát és örömet jelent az együttlét a kisgyermeknevelővel. A szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk.

Lényeges az elegendő idő biztosítása a gondozási műveletekre, mivel az önállósodási folyamat hosszú gyakorlást igényel. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás (öltözködés, tisztába tevés, illetve a WC- használat, kézmosás, öblítés, törülközés, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei.

A kisgyermeknevelő fontos feladata, hogy a bölcsődébe kerülő kisgyermek fejlődését meleg, szeretetteljes törődéssel, odaadással segítse, figyelembe véve a kisgyermek életkorát, fejlettségét, egyéni sajátosságait. Az egyéni bánásmód lehetőséget teremt a gyermek hangulatának, a fizikai és pszichés állapotának figyelembevételére.

A gondozási műveleteket többnyire a gyermek „saját” kisgyermeknevelője végzi. Távolléte esetén a gyermek számára ismerős személy helyettesíti. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában, egy időben egy kisgyermeknevelő és legfeljebb két gyermek tartózkodik. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy minden alkalommal elegendő idő jusson a gyermekek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív közreműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

Gondozási műveletek:

Pelenkázás, bili, vécé használata

A pelenkás gyermekek egyszer használatos saját pelenkát használnak. A pelenkát naponta többször kicseréljük. Reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után pedig minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A székletes gyermek pelenkáját azonnal kicseréljük. Az önállóan, stabilan álló gyermeket állva pelenkázzuk (a nevelő kisszéken ül). Az állva pelenkázás előnyei: könnyebb a kapcsolattartás, a szemkontaktus, a gyermek látja, hogy mi történik, nagyobb biztonságban érzi magát, együttműködik, aktívan részt vesz a gondozásban. Az otthon bilit használó gyermek a bölcsődében is bilit használhat, a gyermekvécét, mint lehetőséget ajánljuk. Ha szükséges, dobogót teszünk a vécé elé. A gyermekek testalkata miatt kislányok esetében mindig a kisgyermeknevelő végzi a törlést. A fiúknak ajánljuk a vécépapír használatát. A székletes gyermek törlése mindig a kisgyermeknevelő feladata. Törülőkendők helyett a lemosást részesítjük előnyben, abban az esetben, ha a gyermek tisztaság és komfort igénye ezt indokolja. A lemosás előtt lehetőséget adunk a vízzel való ismerkedésre, ha szükséges, feloldjuk a víztől való félelmet. A szobatisztaság fontos állomás a gyermek szociális fejlődésében. Kialakulását nem sűrgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján előbb–utóbb minden gyermek szobatiszta lesz.

Testápolás

Környezetünk és testünk tisztasága nemcsak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek elleni küzdelemben is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermekkorban elkezdjük

Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért rendszeresen kezet mosunk. Mindig kezet mosunk a reggeli megérkezéskor a pelenkacsere, a vécéhasználat után. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Fontos feladatunk a helyes technikával végzett kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant vagy mini szappant használunk. A kézmosást és a törülközést személyes példaadással segítjük. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy környezetvédelmi okokból feleslegesen ne folyassuk a vizet. A tükör előtt fésűlködés nemcsak a mozdulatok gyakorlása, de a testséma kialakulása, a saját test megismerése szempontjából is fontos. Ezért használunk nagy tükröket.

Taníttjuk a helyes orrfújást, a zsebkendő higiénikus használatát.

Kiemelten fontosnak tartjuk a fogak ápolását, a helyes szájoéltést. A helyes rágás érdekében rendszeresen adunk zöldségfélét, gyümölcsöt.

A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően, a reggeli gondozás idején kerül sor szájoéltetésre, fogmosásra, saját, jellel megjelölt eszközökkel. Szükség esetén a kisgyermeknevelő megmutatja az éltést, a mozgulatokat. Jól segíti a helyes mozgulatok begyakorlását a mosdó fölötti tükör.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes és praktikus, lábbelijük egészséges legyen, tartsa a bokát. A ruházat tegye lehetővé az önálló, szabad mozgást, játékot. Elegendő időt biztosítunk a gyermek számára az önálló öltözésre, vetkőzésre. Figyelemmel kísérjük tevékenységét, így elkerüljük, hogy a ruhát, a cipőt rosszul vegye fel és elmenjen a kedve tőle. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet is fejlesztjük. A gombolást, fűzést, kapcsolást játékeszközökkel is gyakorolhatják a gyermekek. A testápolással kapcsolatos szokásalakítást következetesen végezzük. Célunk, hogy a gyermekben kialakuljon az igény és szokássá váljon a tisztálkodás, a fésülködés, a fogápolás, a rendezett öltözk.

Étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló, tiszta étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Célunk, hogy örömmel, jó étvágyal fogyasszák el az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint (ölben vagy asztalnál ülve), gondozási sorrendben étkeznek.

Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót, a szükségleteket. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel-e a gyermekek ízlésének. A gyermekek játékhelyzetből érkeznek asztalhoz, saját helyükre ülnek. Minimálisra csökkentjük a számukra fárasztó várakozási időt. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít, tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyerekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési, táplálkozási szokások (pl. alapos rágás, gyümölcs, zöldség fogyasztása) kialakítására nagy hangsúlyt helyezünk. Az új ízeket, ételeket fokozatosan vezetjük be. A gyermekeket ösztönözzük, de nem kényszerítjük az étel elfogyasztására. Fontosnak tartjuk az információcserét a szülőkkel a gyermek étkezési szokásairól. Feljegyzéseket készítünk az étkezésről az egyéni dokumentációba.

Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak önfeledten, akkor vesznek részt szívesen a gondozásban, ha egyéni igény szerint megfelelő időt és lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra is.

Napközben gyermekheverőn, puha sarokban, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz optimális feltételek (átszellőztetett szoba, csend, nyugalom, kényelmes fekhely és ruházat, állandó hely, alvócimborák) szükségesek. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. A félrenyelés veszélye miatt nem adunk cumisüvegben folyadékot a fekvő gyermeknek. Az ébredés után lehetőség van csendes játékra, ügyelünk arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják meg társaik alvását.

Levegőzés

A levegőztetés a napirend fontos része. Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, tiszta levegőn való rendszeres tartózkodást, kinti játékot, mozgást. A játszókert mellett fedett terasz biztosítja számunkra a friss levegőn való játéklehetőséget. Az udvari játék megteremtésében a kisgyermeknevelők és bölcsődei dajkák összehangolt munkát végeznek.

A bölcsődei dajka a levegőztetés előtt átnézi a játszóudvart, áttörölgeti a játékokat. A kisgyermeknevelő előkészíti az időjárásnak, hőmérsékletnek megfelelő ruhadarabokat, a gyermekeket gondozási sorrend szerint felöltözteti / figyelemmel kíséri, támogatja a gyermeket az önálló öltözködésben. Amikor a gyermek elkészült az öltözködéssel, a kisgyermeknevelő kikíséri a kertbe, ahol a játszó gyermekek felügyeletét a bölcsődei dajka biztosítja. A kisgyermeknevelő bekapcsolódik az udvari játéktevékenységbe, mindvégig felügyeletet biztosít, kielégíti az adódó egyéni szükségleteket, valamint felhasználja az alkalmat arra, hogy minél több és színesebb élményhez, ismerethez jussanak a gyermekek. A levegőzési idő leteltével a gyermekek gondozási sorrendben saját kisgyermeknevelőjük kíséretében bemennek, a kisgyermeknevelő segítségével vetkőznek, majd végzik a fürdőszobai gondozási műveleteket.

A szabadban való levegőztetést csak akkor mellőzzük, ha kánikula vagy eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd vagy rendkívüli hideg van.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

„Tanulás”

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. Legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. Formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A

kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A bölcsődei játékkészlet beszerzésénél a nevelési, képességfejlesztési feladatok megvalósítása érdekében kiemelten kezeljük:

- az egészségügyi szempontokat: könnyen tisztíthatóság, fertőtleníthetőség, balesetet ne okozzon, festék ne pattogjon le és ne legyen túl nehéz,
- pedagógiai szempontokat: minden tevékenység formához legyen megfelelő /manipuláció, konstruálás, utánzó szerepjáték, mozgásfejlesztő játék/, a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését, többfajta tevékenységre lehessen felhasználni, a nemek közötti egyenlőség elvének betartása, nemzetiségek megjelenítése (pl. babák), a játékok mennyisége illeszkedjen a gyermeklétszámhoz,
- a játék kivitelezése: igényes legyen.

Együtt játszással, énekléssel, mondókázással, verseléssel, meséléssel, bábozással, alkotótevékenységek felajánlásával, játékos, mondókás tornák kezdeményezésével sok örömet adunk a gyermekeknek.

Mozgás

A mozgást a gyermek alapvető testi szükségletének tekintjük.

Célunk a sokféle rendszeres és örömteli mozgáslehetőséggel hozzájárulni a légzési és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez, valamint a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez.

A változatos mozgásformák sokszori gyakorlásához optimális feltételeket teremtünk, mind a csoportszobában, mind az udvaron, teraszon a megfelelő számú és minőségű mozgásfejlesztő eszköz biztosításával, mellyel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. A balesetmentes környezet kialakítását és fenntartását biztosítjuk. Séták, játékos-mozgásos programok szervezése rendszerint megvalósul.

A levegőzés fontos élettani hatású. Időjárástól függően a gyermekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végzik. Udvarunk és a terasz kialakítása lehetőséget ad a mozgás különböző formáinak gyakorlására, az örömteli időtöltésre, a játéokra.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődénkben végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. Népi és irodalmi műveket egyaránt alkalmazunk. Bölcsődénkben emellett szem előtt tartjuk a kortárművek megismertetését is. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődénkben: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés, ollóhasználat megismertetése.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együtteségnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, okozati összefüggések felfedezésére, megértésére

BÖLCSŐDÉNK KAPCSOLATAI

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

Szem előtt tartjuk, hogy a kisgyermek nevelésének elsődleges színtere a család. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért törekszünk arra, hogy párhuzamosan minél többet alkalmazzunk belőlük.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Nevelőmunkánk a szülők hatékony együttműködése nélkül nem lehet teljes. Nevelésünk, gondozásunk megvalósítása során támaszkodunk a szülők elmondásaira, hiszen ők ismerik legjobban gyermeküket. Figyelemmel vagyunk a gyermekek szokásaira, igényeire, szükségleteire és ennek megfelelően alakítjuk ki differenciált, egyéni bánásmódunkat. Kellő tapintattal és körültekintéssel tájékoztatjuk mi is a szülőket, így segítjük, hogy szülői feladatukat minél eredményesebben, sikerebben oldják meg. A kialakított kapcsolat segít bennünket a szociális háttér megismerésében és a szükséges segítségadás módjának meghatározásában. A hatékony együttnevelés érdekében fontosnak tartjuk a családokhoz való közeledést, melyben kezdeményező szerepet vállalunk.

Partneri együttműködésünk feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétel, a szülők és gyermekek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartás egyéni formái

- családlátogatás,
- szülővel történő fokozatos beszoktatás,
- napi beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor,
- családi füzet,
- fogadóóra, egyéni beszélgetés.

A kapcsolattartás csoportos formái

- szülői értekezletek,
- szülőcsoportos megbeszélések,
- közösen szervezett programok
- zárt közösségi csoportok

Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő beszoktatás módszere a bölcsődei gondozó-nevelő munka egyik fontos feladata, mert a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.

Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének feltételei:

- a szülő korrekt tájékoztatása,
- a szülő részéről a módszer elfogadása és együttműködő részvétele,
- elegendő idő biztosítása, mely ideálisan kettő hét.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás elemei:

- a beszoktatás első hetében az anyával együtt, a második héten már az anya állandó jelenléte nélkül, rövidebb, majd fokozatosabban emelt idővel,
- a beszoktatás első hetében az anya gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégzi és a kisgyermeknevelő ezeket megfigyeli,

- a gyermek együttműködésétől függően az első napokban is kísérletet teszünk gondozási művelet elvégzésére az anya jelenlétében,
- a harmadik-negyedik naptól fokozatosan vesszük át az anyától a gondozási műveleteket,
- a gyermek ébrenléti ideje alatt az anya rövidebb-hosszabb ideig távozhat a csoportszobából,
- az alvás jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget, ezért az anyának az altatás ideje alatt elérhetőnek kell lennie,
- egy kisgyermeknevelőhöz egy időben csak egy gyermek kerül beszoktatásra, hogy az adott gyermekkel tudjon foglalkozni,
- a gyermek bölcsődei életének kialakításánál, a szakmai elvek megszabta kereteken belül figyelembe vesszük az otthoni szokásokat,
- a beszoktatás során az egész családot, nem „csak” a gyermeket kell segítenünk.

Napi kapcsolattartás

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző napi, gyermekével kapcsolatos eseményekről, a gyermek egészségi állapotáról, a változásokról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolat, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, önállóság stb.). Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés ne a gyermek „feje felett”, hanem őt bevonva történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot, erősítik a bizalmat, lehetővé teszik a gyermek és egymás minél teljesebb megismerését, a nevelés összehangolását.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a szakmai vezető, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

Szülői értekezlet

Az intézményvezető és a szakmai vezető évente több alkalommal szervezhet szülői értekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a beiratás és a felvétel közötti időszakban tájékoztató jellegű szülői értekezletet tart. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket. Ismerteti a Szakmai Programot, a Házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Ezt követően a gyermek leendő csoportszobájában, a kisgyermeknevelők vezetésével folytatódik a beszélgetés. Megbeszéljük a családlátogatások időpontját, a beszoktatások idejét. Az óvodába távozó gyermekek szüleinek az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk a bölcsődével kapcsolatot tartó óvodák pedagógusait.

A szülői értekezletre egy nevelési évben két- három alkalommal kerül sor.

Szülőcsoportos megbeszélés

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Családi füzet

A családi füzet használata folyamatosan történik, amelyben a szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják egymást a kisgyermekről.

A szülő a bölcsődébe érkezés előtt rövid jellemzést ír gyermekéről (allergia vagy egyéb tartós betegség), majd fontos bejegyzésekkel tájékoztatást ad a változásokról, a gyermek távolléte idején történt eseményekről. A kisgyermeknevelő bejegyzéseinek tudomásul vételét aláírásával igazolja.

A kisgyermeknevelő

- a beszoktatás tapasztalatairól készíti az első bejegyzést,
- a gyermek fejlődése során elért egy-egy változásról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődésről) tájékoztatja a szülőket,
- a gyermek egy éves koráig havonta, egy éves kora után negyedévenként értékeli a gyermek egyéni fejlettségét.

Indirekt kapcsolattartási formák

Minden csoport öltözőjében szülői hirdetőtáblán közzé tesszük a csoportot érintő aktuális, fontos információkat. Erősítik a család és a bölcsőde együttműködését a havonta megjelenő Laki-Lurkó című intézményi újságban és a www.szivarvanyovi.hu honlapon megjelenő hírek és információk, internetes (zárt) csoportok, ahol a kisgyermeknevelők adhatnak tájékoztatást programokról, eseményekről, a gyermekek mindennapi tevékenységéről, képekkel gazdagítva.

Bölcsődénk kapcsolatrendszere

Bölcsődén belüli együttműködés

A két kisgyermeknevelő a csoportjukban folyó nevelő-gondozó munka eredményességéről naponta tájékoztatja egymást. Havonta csoportmegbeszélést tartanak. Másik csoport szakmai munkájáról a beszélgetések, az egymás közötti megbeszélések, nevelőtestületi ülések, külső és belső hospitálások, szükség esetén esetmegbeszélések alkalmával szereznek tudomást a nevelők. Egymás gyakorlati munkáját, kiemelt témakörökben szervezett hospitálások alkalmával ismerik meg a kisgyermeknevelők. Egy-egy ünnepkör szervezése során egy-két kolléganő együttműködése segíti az ünnep sikerét. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását az intézményvezetőből, a kisgyermeknevelőkből, a szülőkből és a speciális szakemberekből (logopédus, gyógypedagógus, mozgásfejlesztő) álló szakmai team segíti.

Bölcsődén kívüli együttműködés

Kapcsolatunk az óvodával

Az óvoda a bölcsődei gondozás-nevelés után fontos fejlődési lépcsőfok a gyermek életében. A bölcsődéből az óvodába történő zavartalan átmenet érdekében az óvodapedagógusokkal lehetővé tesszük, hogy a gyermekek pozitív élmények útján megismerkedjenek az óvodával.

A hatékony együttműködés érdekében megismerkedünk az óvoda Pedagógiai Programjával. A bölcsődei Szakmai Programot megismertetjük az óvónőkkel, mely kiindulási alap lehet az óvodában folyó munkához.

Megteremtjük annak lehetőségét, hogy az óvónők minél teljesebb képet kapjanak bölcsődénk mindennapi életéből. Biztosítjuk, hogy minél több alkalommal meglátogassák a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerhessék őket bölcsődei tevékenység közben. Az óvodába menő gyerekekről rövid szóbeli és írásbeli tájékoztatót adunk az óvónőknek, a gyerekek fejlettségéről és a várható nehézségekről, ezzel is segítve a gyermek megismerését.

Az óvodába érkezés első napján az óvónőkkel közösen fogadjuk az óvodában a gyermekeket, megkönnyítve ezzel a szülőtől való elválást. Az óvodai beszoktatás végén tájékozódunk a gyerekekről. Tapasztalatainkat felhasználjuk szakmai munkánkban.

Lehetőséget adunk a szülőknek és gyermekeknek, hogy a leendő óvónőkkel már bölcsődébe való járás időszaka alatt találkozhassanak, szülőcsoportos beszélgetések, szülői értekezletek, bölcsődei búcsúztató alkalmával, vagy a hétköznapi során.

A nyár folyamán hetente elkísérjük az óvodába készülő gyerekeket a „Nyitva van az ovikapu” óvodai programra. Óvodába menő gyerekekkel az életkoruk figyelembevételével részt veszünk több óvodai rendezvényen és az óvodába érkezés előtt több alkalommal meglátogatjuk az óvodát. Alkalmat biztosítunk arra, hogy a volt bölcsődések visszalátogassanak hozzánk.

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába.

A bölcsőde-óvoda közötti jó szakmai kapcsolat a gyermek fejlődését, a zökkenőmentes óvodai beilleszkedést szolgálja.

Kapcsolatunk a környező települések bölcsődéivel

A bölcsőde a községen kívül a környező települések bölcsődéivel is szoros szakmai kapcsolatot ápol.

Kapcsolatunk a családsegítéssel, gyermekjóléti szolgálattal

A társadalmi folyamatok nem kívánatos hatása és egyéb okok miatt a család funkciói sérülhetnek. Ezekben az esetekben kellő tapintattal és körültekintéssel segítjük a családokat, hogy minél eredményesebben teljesíthessék feladataikat. Gyermekintézmény lévén természetes, hogy az egyéni sorsokkal való törődés, a családgondozás, az elesettek segítése fontos feladatként jelenik meg programunkban.

Célunk, hogy feltárjuk mindazon körülményeket, amelyek a gyermekek fejlődését hátrányosan befolyásolják.

Feladatunk, hogy a bölcsődébe járó gyerekek családi helyzetével megismerkedjünk. Problémás esetben a gyermekvédelmi felelőssel közösen kijelöljük a segítségadás módját a hátrányok csökkentéséhez, a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között.

A titoktartási kötelezettség minden, családokat érintő kérdésben érvényesül.

A gyermekvédelem valamennyi kisgyermeknevelő feladata.

Bölcsődénk a jelzőrendszer részeként együttműködik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, a védőnői hálózattal, a gyermekorvossal. Különösen nehéz családi élethelyzetben a gyermekjóléti szolgálat igénye alapján azonnali felvételt nyer a kisgyermek a bölcsődébe. A kapcsolat kétoldalú; a gyermekjóléti jelzőrendszer tagjaként, jelzést adunk és kapunk a szolgálattól, ha a gyermekek között akad olyan, akinél nem megfelelő szülői bánásmódot tapasztalunk. A gyermekjóléti szolgálat estmegbeszélésein a bölcsőde gyermekvédelmi felelőse vesz részt. Az intézmény szoros kapcsolatot tart fent a Polgármesteri Hivatal gyámhatóságának ügyintézőjével is.

Kapcsolatunk az egészségügyi intézményekkel

Cél: együttműködés védőnőkkel és a gyermekorvossal az egészségügyi szokások, az egészséges életmód kialakításában.

Kapcsolatunk kiterjed a következőkre:

- javaslat bölcsődei felvételre,
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ,
- évközben felmerülő probléma megoldása,
- körzeti védőnők bejárása bölcsődénkbe, amely tájékozódáson és tapasztalatcserén alapul,
- gyermekorvos együttműködése külön megállapodás szerint.

Fontos a bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akaratni neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel.

Kapcsolatunk a gyermekélelmezéssel

Cél: együttműködés fenntartása a gyermekélelmezési konyhával, a minőségi élelmezési rendszer működtetése és a korszerű táplálkozási elvek alkalmazása érdekében.

A korszerű csecsemő és kisgyermek táplálkozási elveken alapuló étkezés biztosítása érdekében szoros kapcsolatot ápolunk a gyermekélelmezési konyhával. Közös programokat szervezünk annak érdekében, hogy a szülőkkel együtt a kisgyermek élelmezése a legegészségesebben valósulhasson meg. Együttműködésünk eredménye, hogy a táplálék mennyiségileg és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő és korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, élvezhető és a gyermekek diétájának megfelelő. Elégedettségi mérésünk kiterjed a gyermekélelmezési konyhával való kapcsolatunkra és a szülők gyermekétkeztetéssel kapcsolatos véleményére.

Kapcsolatunk a képző intézményekkel

Igény esetén együttműködési megállapodás alapján telephelyet és a gyakorlati munkára felkészülési lehetőséget biztosítunk a szakos hallgatók, diákok részére. Bölcsődénkbe fogadjuk a középiskolai nappali képzésben résztvevő és az érettségi vizsgát 2016. január 1-ét követően megkezdő tanulókat, az érettségi vizsga megkezdése előtt az 50 óra közösségi szolgálat teljesítésére.

Kapcsolatunk szakmai szervezetekkel, civil szervezetekkel

Bölcsődénk kisgyermeknevelőinek többsége tagja a Magyar Bölcsődék Egyesületének.

Szakmailag a **Magyar Bölcsődék Egyesületének Bázis Intézményéhez** tartozik a bölcsőde, amely minden évben új útmutatásokkal, legújabb módszertannal, információkkal látja el az intézményt. A csoport végzi az ellenőrzéseket, kínál továbbképzéseket.

A helyi civil szervezetekkel való kapcsolatunk a bölcsődei programok során kerülnek előtérbe.

Kapcsolatunk a pedagógiai szakszolgálattal

Az átlagostól eltérően fejlődő gyermekek körében kifejtett nevelő-gondozó munkánkat a pedagógiai szakszolgálat segíti. Bölcsődénkben biztosítjuk, hogy a korai fejlesztés keretében - a fejlődési elmaradás, sérülés korai életszakaszban történő felismerését követően - a sérült kisgyermeket nevelő családokat segítjük. Arra törekszünk, hogy a gyermek sérült vagy lassabban kialakuló készségeinek fejlesztését helyben, logopédiai, gyógypedagógiai, mozgásfejlesztő és egyéb terápiás szolgáltatásokkal támogassuk. A szakszolgálat szakembereivel partneri kapcsolat kialakítását kezdeményezzük, team munkában folyamatosan tájékozódunk a gyermekek fejlődési üteméről.

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A kisgyermeknevelők szakmai továbbképzésen kötelesek részt venni.

A továbbképzési időszak 4év.

Minősített továbbképzés program lehet

- Szakmai tanfolyam – kizárólag a munkájához kapcsolódó tanfolyam
- Személyiségfejlesztő tréning
- Szakmai tanácskozás
- Külföldi vagy hazai tanulmányút
- Szakmai műhely
- Szakmai hospitálás

A SZAKMAI PROGRAM MŰKÖDÉSÉNEK, BEVÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

- Kérdőíveket állítunk össze a bölcsődébe járó gyermekek szülei részére. A bölcsődei ellátás végén kitöltött kérdőívek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy mennyire elégedettek a szülők a bölcsődei ellátással. A kérdőívek értékelése nyomán a szakmai kompetenciáinknak megfelelően megteesszük a szükséges változtatásokat.
- A szülők panaszaikkal az intézményvezetőhöz, fenntartóhoz, Érdekképviselési Fórumhoz, gyermekjogi képviselőhöz fordulhatnak. A panaszokat minden esetben kivizsgáljuk, a következtetéseket levonjuk és a szükséges változásokat megteesszük.
- A bölcsőde szakmai vezetője éves ellenőrzési terv szerint, rendszeresen ellenőrzi a kisgyermeknevelők munkáját, dokumentációját.

HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK, RENDEZVÉNYEK A BÖLCSŐDÉNKBEN

A bölcsődénkben az ünnepek többségét zárt körben szervezzük, a gyermekek napirendjébe illesztve.

Zárt körben megünnepeljük

- a Mikulást,
- karácsonyi ünnepséget,
- farsangot,
- március 15-ét,
- Húsvétot,
- a gyermekek születésnapját, névnapját,
- gyermeknapot.

A szülőkkel való kapcsolattartás szempontjából jelentős az

- Anyák napja,
- bölcsődei búcsúztató.

Az ünnepségeinken gyakran szerepelnek volt bölcsődéseink, akik már óvodások. Bölcsődénkben az életkornak megfelelő bábelőadást, gyermekkoncertet is nézhetnek, hallhatnak a gyermekek.

A feladatok ütemezésénél figyelembe vesszük a hagyományokat, az ünnepeket és a bölcsőde helyiségeit ennek megfelelően díszítjük. A díszítésbe bevonjuk a gyerekeket és a szülőket is.

AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira. A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését, személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- védelemben részesüljön a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák,
- védelemben részesüljön a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról,
- megismerje a nevelés–gondozás elveit, módszereit,
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét,
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket,
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat,
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől,
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy

- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa,
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye,
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegyen a szükséges intézkedéseket,
- együttműködjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel és betartsa a Házi rendet.

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,

- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje,
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat,
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

Érdekképviselési Fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében Érdekképviselési Fórumot működtetünk. Az Érdekképviselési Fórum tagjai: a nevelési egységeket képviselő egy-egy szülő, a bölcsődét képviselő kettő kisgyermeknevelő, a fenntartó egy delegáltja.

Az Érdekképviselési Fórum feladata

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.
- A hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntése.
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél lehetséges.
- A Házi rend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Az Érdekképviselési Fórum önállóan szervezi saját működését.

A bölcsődénk szakmai dokumentumai

Dokumentum megnevezése	Megjegyzés
A nevelő-gondozó szakmai munkadokumentumai	
A Bölcsődei Nevelés Országos Alapprogramja	országos program
Bölcsőde Szakmai Programja	helyi program, öt évenként felülvizsgáljuk
Bölcsőde éves munkaterv	éves terv, évente értékelésre kerül
Bölcsődei csoport dokumentuma	
Csoportnapló	Naponta vezeti mindkét kisgyermeknevelő
Napirend	Őszi, téli, tavaszi, nyári
Gondozási, ültetési, altatási rend	Aktuálisan változik, csoportszobákban megtalálható
Gyermek egyéni fejlődésének dokumentumai	
Szülői kérdőív	Bölcsődébe lépéskor a szülő tölti ki.
Szülői elégedettség kérdőív	A szülők bölcsődével kapcsolatos elégedettségéről kérdőív formájában tájékozódunk márciusban.

Egyéni fejlődési napló - családlátogatás tapasztalatai, - beszoktatás tapasztalatai, - aktuális fejlettség, - megfigyelések, tapasztalatok	A naplót a gyermek „Saját kisgyermeknevelője” vezeti, 1 éves kor alatt havonta, 1 éves kor felett negyedévente. <i>A napló vezetésének célja:</i> hogy rögzítsük, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható. A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben.
Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap, fejlődési lappal együtt - Eü.-i történések, igazolások bejegyzése - orvosi vizsgálatok eredményei - Szakértői bizottság véleményei - rendkívüli családi események - betegségek stb.	Aktuálisan kell vezetni
Családi füzet	A családi füzetben a kisgyermeknevelő és a szülő kölcsönösen tájékoztatják egymást. A szülő a bölcsődébe érkezés előtt a gyermek aktuális fejlettségéről tájékoztató jellemzést ír. A kisgyermeknevelő 1 éves kor alatt havonta, - a felett negyedévenként értékeli a gyermekeket.
Egyéb dokumentumok: - Bölcsődei napi jelenlét kimutatása - Gyermekekétkezés jelentése	Naponta kell vezetni.

BÖLCSŐDÉNK SZAKMAI PROGRAMJÁRÓL ÉS SZOLGÁLTATÁSAINKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A Szakmai Program a bölcsőde nevelői szobájában elérhető a szülők számára, kérésre hazavihető. A felvételt követő első szülői értekezleten az intézményvezető ismerteti a szülőkkel. A bölcsődénkről és szolgáltatásairól a www.szivarvanyovi.hu honlapon valamint a Laki-Lurkó című intézményi újságból, valamint a szülői faliújságról tájékozódhatnak az érdeklődők.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT, LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Szakmai Program 2021. szeptember 01-től 2026. augusztus 31-ig érvényes. (Ötévente felülvizsgáljuk).

Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a 2019. július 01-el életbe lépett Szakmai Program.

A Program hozzáférhető a bölcsődébe járó gyermekek szülei, bölcsődébe készülő gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó, az ellenőrzést végző szervek és minden érdeklődő számára.

Egyetértését nyilvánította:

Dátum: 2021.06.23.

.....

Szülői Szervezet képviselője

Dátum: 2021.07.20.

.....

Fenntartó nevében

Jóváhagyta:

Dátum: 2021.09.01.

.....

Aszódiné Magyar Beáta

intézményvezető

ZÁRSZÓ

Bízunk abban, hogy a Szakmai Program a gyermekek életkori sajátosságait és a szakmai értékeket követve szolgálja a gyermekek sokoldalú személyiségfejlődését.

Hisszük, hogy a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki, szociális fejlődést biztosítunk a gyermekeknek, és a bölcsődés kor végére alkalmassá válnak az óvodai élet megkezdésére.

Napirendek

Őszi napirend

Katica és Mókus csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.20	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.20 – 10.00	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájöblítés a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után szabad játék a csoportszobában.
10.00 – 10.15	Tízórai.
10.15 – 11.30	Játék a szobában – ha az időjárás engedi, az udvaron.
11.30 – 12.00	A kisgyermek gondozási sorrendben való tisztázása, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
12.00 – 12.30	Ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.30 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron (időjárás függvényében). Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőt gyermeke aznapi tevékenységeiről.

Téli napirend
Katica és Mókus csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.20	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.20 – 10.00	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájöblítés a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után szabad játék a csoportszobában.
10.00 – 10.15	Tízórai.
10.15 – 11.30	Játék a szobában – ha az időjárás engedi, az udvaron.
11.30 – 12.00	A kisgyermek gondozási sorrendben való tisztázása, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
12.00 – 12.30	Ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.30 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék a csoportszobában. Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőt gyermeke aznapi tevékenységeiről.

Tavaszi napirend
Katica és Mókus csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermekesek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.20	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.20 – 9.40	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájöblítés a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után öltözködés, a gyerekek folyamatosan mennek az udvarra játszani.
9.40 – 10.00	Szabad játék az udvaron.
10.00 – 10.10	Tízórai az udvaron.
10.10 – 11.30	Játék a szabadban.
11.30 – 12.00	A kisgyermekesek gondozási sorrendben jönnek be a kertből, vetkőzés, tisztázás, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
12.00 – 12.30	Gondozási sorrend szerint ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.30 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék az udvaron. Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőket gyermekei aznapi tevékenységeiről.

Nyári napirend
Katica és Mókus csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.20	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.20 – 9.40	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájjöblítés a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után öltözködés, a gyerekek folyamatosan mennek az udvarra játszani.
9.40 – 10.00	Szabad játék az udvaron.
10.00 – 10.10	Tízórai az udvaron.
10.10 – 11.30	Játék a szabadban.
11.30 – 12.00	A kisgyermek gondozási sorrendben jönnek be a kertből, vetkőzés, tisztázás, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
12.00 – 12.30	Gondozási sorrend szerint ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.30 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék az udvaron. Folyamatosan távoznak a gyerekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőt gyermeke aznapi tevékenységeiről.

*Őszi napirend**Micimackó és Süni csoport*

6.30 – 8.30	A kisgyermek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.00	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.00 – 9.20	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájbájlítás a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után szabad játék a csoportszobában.
10.00 – 10.15	Tízórai.
10.15 – 11.00	Játék a szobában – ha az időjárás engedi, az udvaron.
11.00 – 11.30	A kisgyermek gondozási sorrendben való tisztázása, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
11.30 – 12.00	Ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.00 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék a csoportszobában vagy az udvaron (időjárás függvényében). Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőt gyermeke aznapi tevékenységeiről.

Téli napirend
Micimackó és Süni csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermekesek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.00	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.00 – 9.20	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájböklítés a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után szabad játék a csoportszobában.
10.00 – 10.15	Tízórai.
10.15 – 11.00	Játék a szobában – ha az időjárás engedi, az udvaron.
11.00 – 11.30	A kisgyermekesek gondozási sorrendben való tisztázása, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
11.30 – 12.00	Ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.00 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék a csoportszobában. Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőket gyermekei aznapi tevékenységeiről.

Tavaszi napirend
Micimackó és Süni csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.00	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.00 – 9.20	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájbájlítás a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után öltözködés, a gyerekek folyamatosan mennek az udvarra játszani.
9.20 – 10.00	Szabad játék az udvaron.
10.00 – 10.10	Tízórai.
10.10 – 11.00	Játék a szabadban.
11.00 – 11.30	A kisgyermek gondozási sorrendben jönnek be a kertből, vetkőzés, tisztázás, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
11.30 – 12.00	Gondozási sorrend szerint ebédeltetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.00 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék az udvaron. Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőt gyermeke aznapi tevékenységeiről.

Nyári napirend
Micimackó és Süni csoport

6.30 – 8.30	A kisgyermek folyamatos érkezése, fogadása a csoportban. A kisgyermeknevelő tájékozik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék biztosítása a csoportszobában.
8.30 – 8.45	Reggeli
8.45 – 9.00	A reggeli folyamatos befejezése után folytatódik a játék a szobában.
9.00 – 9.20	Folyamatos tisztázás, kézmosás, szájbájlítás a fürdőszobában a gondozási sorrend figyelembevételével, gondozás után öltözködés, a gyerekek folyamatosan mennek az udvarra játszani.
9.20 – 10.00	Szabad játék az udvaron.
10.00 – 10.10	Tízórai.
10.10 – 11.00	Játék a szabadban.
11.00 – 11.30	A kisgyermek gondozási sorrendben jönnek be a kertből, vetkőzés, tisztázás, kézmosás. Közben szabad játék a szobában.
11.30 – 12.00	Gondozási sorrend szerint ebédtetés, folyamatos fektetés. Mese vagy halk zene.
12.00 – 14.45	Alvás, pihenés.
14.45 – 15.15	Ébredés sorrendjében tisztázás, kézmosás. Szabad játék a szobában.
15.15 – 15.30	Uzsonna.
15.30 – 17.00	Szabad játék az udvaron. Folyamatosan távoznak a gyermekek. A kisgyermeknevelők részletesen informálják a szülőt gyermeke aznapi tevékenységeiről.